

החולנית בגהורגי דערלה, אזל אס ע"י שאסרה התורה להנות מערלה וכ"כ, אנו מתחכמים להנות מהם צתמידות שלכדה"ג, וממילא יהי' דמים לערלה ולחמץ בפסח לישא וליתן בהן ולקדש בהן אשה, זאת אסור לנו מה"ת מקרא דקדושים תהי', דאחא שלא נהי' נבל צרשות התורה, לעבור על מצוותיה בעקיפין ומתצולות, ולא עוד דאז הן המקדש והן המתקדשת שניהם נהנין בערלה זו, דהוא לקח צה אשה והיא קבלה דבר השוה פרוטה לכל אדם, דהרי ראוי להנות שלכדה"ג, והבן את זאת והוא התירון האמיתי לקושי' זו ודו"ק.

ועוד מדע דככל דברים המאוסים שנפשו של אדם קנה בהם, אפילו לא היה התורה אסרתם, היה האדם העובר ואכלן יותר מתועב ממי שעובר על לאו מפורש בתורה כי כל מה שנתקבל בעיני בני אדם הנאורים לתועבה אפילו אינו מפורש בתורה לאיסור, העובר ע"ז גרע מן העובר על חוקי התורה, למשל התורה אמרה לא ילכש גבר שמלת אשה, אזל שלא לילך ערום בשוק לא איפרש בתורה שהוא אסור, אזל הוא נימוס וחוק קבוע אזל כל בעלי דעה, ואדם וחוה מיד אחר הטעם הרגישו בעצמם פחיתות גדול לילך ערום, כחית השדה, ויתבוסשו ויתפרו עלי תאנה לעשות מהן חגורות לכסות בשר הערוה, ועתה אשאלך מי שקץ משנתו ומושב ערום צמטתו, והצית צוער באש עד שמוכרח להמלט על נפשו ולרוץ החוצה ואין לפניו רק שמלת אשה לכסות ערומו, מה יעשה מוטב ללכת ערום בקרית חוצות שאין בזה לאו מפורש מללבוש כסות אשה שיש בו לאו דלא ילכש, ועיין ביו"ד סי' שע"ג בכהן ערום באוהל המת, ועיין בפ"ת אות ס' בשם הנו"צ דעכ"פ ילכש הכתונת והמכנסיים, ובעיני פשוט הדבר ללכת ערום עזירה יותר גדולה מלהשהות באוהל המת, או לבישת שעטנו ובגד אשה, כי היא עזירה המוסכמת אזל כל בעלי דעה, והעובר עליה יאז מכלל אדם הנצרך צלם אלקים.

עוד משל אחת, בשר אדם לרעת הרמז"ם אינו אלא באיסור עשה, ולרעת הרש"א מותר לגמרי מה"ת, ועתה אמור נא בחולה שיצ"ס ולפניו בשר בהמה נחורה או טרפה של חי"ט, ובשר אדם איזה בשר יאכל הכי נאמר, דיאכל בשר אדם שאין בו איסור תורה אע"פ שמחוק הנימוס שמקובל מכלל האנושי, וכל האוכל או מאכיל בשר אדם מודח מלהיות נמנה בין האנשים, ולא יאכל בשר שהתורה אסרה בלאו, היעלה עה"ד שאנו עם הנבחר עם חכם ונבון, נעבור על חוק הנימוס כזה, כדי להנצל מאיסור תורה אמתה. ועיין בשו"ת חכ"צ ז"ל סי' פ"ד ע"ד בהמה הנרצעת דמסיק להלכה להחזירה באכילה ודלא כצ"ח, ומסיים וז"ל "וולת במקום שנתנו הנכרים שלא לאכלה והוא מפורסם ומטעם חילול ה' בעיני הנוכרים, וכדברי ספר החסידים", עכ"ל, ואני אומר דכל שמתועב בעיני אומות הנאורים אסורה לנו בלא חילול ה', מטעם המצוה דקדושים תהיו, וכל שאסור לכלל מין האנושי הנאורה בחוק הנימוס, א"א להיות מותר לנו עם קדוש, דמי איכא מידי דלדידו אסור ולדידן שרי, והתורה אמרה שהגויים יאמרו, כי מי גוי גדול אשר לו חקים ומשפטים נדיקים, ואם המה יעמדו על המדרגה יותר גבוה בחוקים ונימוסים, הרי יאמרו עלינו, עם סכל ונבל ולא חכם, ומה"ט לפע"ד יש למחות ציד השוחטים שיש מהם שאוכלים בן פקועה הנמלא מת בצטן הבהמה גם מוכרים לאחרים בתורת בשר עגל רך, דבר המתועב ומאוס

בשרו הכאה שיש לו קצבה היא, שהרי הוציאו להריגה, אזל נגודי שאמר רב הוא הכאה שאין לו קצבה, וזה דבר שא"א לעמוד בו עיי"ש. וא"כ עניות תמידית כל ימיו שהוא יסורין שאין לו קצבה הוא קשה הרבה יותר מנטילת נשמה, ולכן אני אומר שהאי מלתא לאו דרך כלל נאמר, דאונס ממון לאו אונס הוא, דודאי מי שהוא איש צריא ואולם מלכתו צידו לפרנס את עצמו ואת צ"ב, אס יקחו כל ממוןו אין בזה אלא לער הפסד ממון, אזל אינו דומה לפק"נ אזל איש חלוש או חולה וכל בסיס פרנסתו הוא הונו ורכושו שמתפרנס על ידו, ואס יקחורו ממוןו הרי נפש הוא חובל כי אין לאל ידו להתפרנס הוא וצ"ב אלא מן הצדקה, ולהשליך את עצמו על הצריות, ככגון דא הרי מן הדין חצי עליו ממוןו כגופו ויותר מגופו כי טוב לו המות, מחי' לער של עניות, ואע"פ שחילוק זה לא נזכר בפוסקים, מ"מ דרכיה דרכי נועם כחצי ודו"ק.

אות ב'

ממה שאמרנו באות הקדום יוצא לנו, דמה שלא אסרה התורה אכילת איסור שלכדה"ג, אינו מטעם דלא הקפידה התורה רק על הנאתו, אלא דלא אסרו מפני דבלא"ה בדילי אינשי מגי' לאכול באופן זה, אמור מעתה מי שרצה להתחכם וליוון ברגילות ממאכלות אסורות בדרך היחזר זה לאכלן שלכדה"ג או לכרכן בסיב, הרי הוא נבל צרשות התורה, וכמו שכתב הרמב"ן ז"ל על הקרא דקדושים תהי' דאחא לומר קדש את עצמך במותר לך ור"ל שלא יהי' וולל וסובה צריצוי הכמות וריצוי משגל, וקרי ל"י נבל צרשות התורה, ואומר אני דה"ה דיש להעמיס את זה המשביע את עצמו באיסורין ע"ד ההיתר שלא כדרכן, כדי לבל על ציווי השם י"ת בעקיפין, וכן למשל מי שמפריש חו"מ מתבואתו ומשליכן לאכילתו, כדי שלא יגיעו ליד כהן ולוי, דלא עבר אלא לעשה דנתינה לכהן, אזל כרוי מחוקן מאיסור טבל שהוא צמיחה, הכי אין זה רשע עריץ, כי מה שאסרה התורה את הטבל באיסור מיתה, ועל הנתינה לכהן ליכא רק מ"ע בעלמא, אע"ג דאין להכחיש דכל עצמיות איסור טבל נאמח ממה שרצתה התורה להחזיק את השבט משרתו (ועיין בתוס' קידושין ל"ח ע"ג בריש העמוד שכתבו וז"ל "וטבל אע"ג דאינו בשאלה, כיון דאיסורו אינו אלא מחמת חו"מ לא חמירי מינייהו" עכ"ל) מ"מ ירדה תורה לקוף דעתן של צ"א דאס יאסר הטבל בעונש מיתה צדי שמים כל או"א יפריש חו"מ, וכל שהפריש למה לא יקיים מצות נתינה לכהן, וממילא די צמ"ע לבד ולא אינטרך להזהיר בעונש מיתה למי שלא יתן מעשרותיו לשבט הנבחר, אזל פשיטא דמי שבמתכוין עשה סדר ומשטר להפריש ולא ליתן לכהן, דגרע ממי שלא הפריש כלל, דהרי עשה התחכמות שלא יגיע הענין לידי תכליתה שרצה המצווה י"ת.

ומה מאד מחייב צה קושי' המוס' החמורה קידושין נ"ו ע"ג ד"ה המקדש בערלה, שהקשו אמאי אינה מקודשת, הא שרי להנות ממנו שלכדה"ג ונדחקו כל הראשונים ביישוב קושי' זו, ועפ"י האמור נחא טובא, דהא דלא אסרה התורה להנות שלכדה"ג הוא משום דבלא"ה בדילי אינשי מיני' להנות באופן זה, ולכן אס מתרחש במקום חולה וכדומה, שרי לעשות רפואה שלכדה"ג, וכמו דאמרו בפוסקים כ"ד ע"ג דרבינא שייף לצרתא

ומאוס בעיני כל, ואסור עפ"י חוקי כל מדינה ומדינה בעונש חפיסה, וכן אין להחיר אכילת ומכירת מסוכנת, אע"פ שפשיטה ידה והחזירה לאח"ש, בפרט בלא יאחז ממנה דם, שהוא ג"כ בעונש גדול עפ"י חוקי המדינה, אם תרצה מזד חילול ה' כמש"כ החכ"ז ז"ל, ולפי דעתי דכל זאת יש לאסור מדינה, מפני שמדרגתו נריכה להיות תמיד גבוה ממדרגת שאר האומות בנימוס ובמוסר, ולא נמוך מהם.

עוד אציא לך לדוגמא מה דאייתי בכתובות דף ס"ה ע"ב שאמרו שם, אין אדם זן בניו ובנותיו הקטנים, אבל זן אותם כשהם קטני קטנים, ועד כמה, עד שש, ומכאן ואילך עד שיגדלו מתקנת חכמים שהתקינו באושא, ודעת הר"ן ז"ל דעד שש בכלל מוונות האשה היא, ולכן דן דבאין לו אשה פטור מלזון את בניו הקטנים, ועיין במל"מ פ"ב מאישות הלכה י"ד שכתב דהר"ן בעצמו כתב שהוא יחיד בזה, וכן הריב"ש תלמידו לא חש לדבריו, אלא שהמל"מ מנא סעד לדברי הר"ן בלשון הרמב"ם שכתב "כשם שאדם חייב במוננות אשתו כך חייב במוננות בניו ובנותיו הקטנים" ולמאי הלכתא אקשינאו עיי"ש, ואני אומר דאם כוונת הרמב"ם ה' לתלות חיוב מוונות בניו באשה כדעת הר"ן הוול"ל, כך חייב במוננות בניה ובנותיה שממנו, ולא עוד אלא דהאי "כשם" גופא אינו מדוקדק, דהוול"ל כיון שחייב במוננות אשתו וכו', ולא "כשם" כמוכן, אבל עיין ברמב"ן עה"ת על הקרא דויאחז אשתו עמו שז' ח"ל "וינראה בעיני שהאדון נכנס במקום הבעל כי חמלה התורה על האשה והבנים שהיהם תלויים להם מנגד ומנפים לידי הבעל וכו', ואע"פ שלא הי' הוא מחויב במוננות מה"ת, כמו שנתבאר בתלמוד כתובות, אבל כיון שדרך כל הארץ לפרנס אדם אשתו ובניו הקטנים, וזה האל ברחמיו להיות הקונה כאב רחמן להם" עכ"ל. והנה לכאף יפלא הלא בגמ' כתובות מבואר דעד שש יורדים לנכסיו לפרנסת בניו, ורק אחר שש הוא מתקנת אושא, אלא ע"כ לומר דקוצר הרמב"ן ז"ל, דהאי עד שש הוא חוק טבעי ונימוסי, ואע"פ שאינו מפורש בקרא, כופין על זה כמלוא המפורשת בתורה, וע"ס הנימוס הלזה אמרה תורה ויאחז מעמו הוא ובניו עמו, דעד שהי' משעבוד לאדוניו האדון נכנס תחתיו בחיוב זה של פרנסת אשתו ובניו, ולזה כיון הרמב"ם במתקן לשונו לומר, כשם שחייב במוננות אשתו המפורש בתורה, כך חייב במוננות בניו אף שאין מפורש בתורה, מפני חק נימוסי בני אדם הנאורים, ועל נימוסים ומוסריים כאלו אמרו לקמן בשמעתין דף ז"ב ע"א דשלושים מנאות קבלו עליהם ב"נ ולא מקיימין מהן אלא שלשה, עיי"ש.

ולפי האמור הא דכתבו התוס' הנ"ל דשרצים חידוש הוא דהיה להיות מותר לאכול מפני פגמן ככל נותן טעם לפגם דעלמא, הוא לפלא בעיני דשאני שקצים המאוסים שכל נפש אדם בר דעה גועל בהן לאכלן והיא הנותנת לאסרן, אלא דלא נריך לאסרן כמש"כ, דכבר נאסרו מכח חוק הנימוס בלי שיטערו ע"ז ציווי מיוחדת, וכן ז"ל במה שאמרו נבלה הראוי לגר קרוי נבלה, ושאני ראוי לגר אינה קרוי נבלה, לא שהי' מותרת לאכלה, כי האוכל נבלה סרוחה, לית דין בר נש, ולא ניתן לחולת רעבון נבלה סרוחה, בשים לפניו נבלה הראוי לאדם.

וראה זה צהאי משנה דסוף מכות שהצאתי, כתב רש"י ז"ל ו"ל דלא הי' נריך לזוות על כמה מנאות וכמה

אזהרות, על שקצים ונבלות (ר"ל מכות מאלהין) שאין לך אדם שאינו קץ בהן" עכ"ל, והנה במשנה שם מציא תחלה "רשע"ר אומר, הרי הוא אומר רק חזק לבלתי אכול את הדם וכו', ומה אם דם שנפשו של אדם קנה ממנו, הפורש ממנו מקבל שכר, גזל ועריות שנפשו של אדם מתאווה להן ומחמדתן וכו'" עכ"ל, ולמה מציא רש"י ז"ל גם בדברי רחב"ע להשאיר אצל איסור דם, ומציא תמורתו שקצים ונבלות, אבל כוונתו מבוארת, דמה דקחני לעיל דם שנפשו של אדם קץ בו, הוא רק לעומת גזל ועריות שנפשו מתאווה להן, אבל בכל זאת אין כאן מיאוס וגועל נפש ששום אדם לא יאכלנה, לכן רחב"ע דקאמר דלא אינטרך לכמה אזהרות, לא מצי קאי אדם, דהאי לאו שפיר אינטרך, דיש צ"א שאוכלין אותו, אבל בשקצים ונבלות מדייק רש"י ז"ל לכתוב, דאין לך אדם שאינו קץ בהן, עד שמי שאכלן יאחז מגדר אדם, וע"ז וכיוצא בזה קשי' לי למה נכתבו, דבלא קרא אסורים מחוק נימוסי אדם, אבל חלילה לומר דהן מותרין אי לא כתיבי, ולכן קושי' התוס' על רש"י דהא אינטרך הללו בשקצים לידע שהוא בלאו, בלא"ה לק"מ, דגם בלא לאו מפורש, הרי הוא מזהר עליהם מתורת אדם, וכמו דלא בעינן לאו מפורש על אכילת בשר אדם, או לילך ערוס בשוק, דעל כל אלו ודאי צ"ד עונשין ומלקין את העובר וכמו שכופין לזון את בניו הקטנים אע"פ דלא כתיבי, כי על אלו וכיוצא באלו, אמר רחב"ע דלא הי' נריכין לכחז מפני שכחובים דמי.

והנה בעיקרים דלעיל הצאתי דברי הרמב"ם ספ"ד מהלכות שחיטה שכתב, דישאל במדבר היו שוחטין או נוחרים כשאר עכו"ם, ותמהתי שם עליו, הלא העכו"ם אינם מזוין על נ"ט ולמה להו נחירה, והוכחתי מזה דרמב"ם סובר דעל מתה מאליה גם ב"נ מזויה אלא דנכנסתי בדוחק למה לא חשב הרמב"ם בזה"ל מלכים גם את זאת בין ז' מנאות שננטו ב"נ, אבל לפי האמור ינחא בריות, דהרי רחב"ע קא קשיא לי' שקצים ונבלות מאלהין, למה ניטווינו כיון דמעצמנו היינו יודעים להבדל מהם, באשר הוא מאוס ומשוקץ בעיני כל אדם, ואין לו תי' אחר אלא דרצה הקב"ה לזכות את ישראל, כתב גם מה דממילא הוה ידעינן וא"כ צ"נ דלא רצה הקב"ה לזכותם באמת לא נאמר להם אלא מה שנריך לכתוב, אבל מה שהוא מחוק הנימוס באשר הוא אדם, מעצמם נריכין לגדור בהם, באשר המה אדם נבראו בצלם אלוקים, וא"כ באמת אסורים גם המה בכל מה שנפשו של אדם קנה בו, ולכן שפיר בעו נחירה ולא מיתה בלא נחירה, שהוא מתועב מעצמו בלא ציווי מפורש, ובכלל דינים הוא לענוש בפלילים כל העובר.

דיוצא לנו מכל האמור, דכל המתועב בעיני אדם כלל האנושי אע"פ שאין על הדבר אזהרה מפורשת בתורה, אסור עלינו יותר מאיסורי התורה, ולא מזד חילול ה' לצד כמו שז' החכ"ז ז"ל הנ"ל, אלא משום דמה שנאסר לב"נ א"א להיות שרי לנו מטעם מי איכא מידי, ולכן בשר אדם או נבלה סרוחה ודאי חמור מחלב וטבול לענין חשיצ"ם, ומה דאמרו ביומא פ"ג ע"א דטבול ונבלה מאכילין אותו נבלה, נבלה שנתנבלה ע"י שחיטה פסולה קאמר, אבל לא המתה מאל"י שעונשין על אכילתו מזד חוק הנימוס והמוסר הכללי, ובלא"ה הלא ידועה דבשר מתה מאליה סכנה גדולה הוא לאכלו ואף יעלה עה"ד דחז"ל יצו ליתן לחולה

דן ומכריע ע"פ רוב דעות, אע"פ שזיוותה התורה לילך אחר הכרעה זו אבל למחר או לאחר זמן, יוכל צי"ד אחר או אפילו גם הם בעצמם להכריע להיפך, ונעשה בהכרעהם, ולכן האי אמת הסבמי מקרי, והתורה גורה לילך אחריו אע"פ שאינו אמת מוחלט, ומה מאד יובן בזה מה דאיני בשמעתי דף קי"א ע"ב דאמר רב, חס לי לזרעי דאבא צ"א דליספי לי מידי דלא סבירא לי. והוא לכאור' אינו מובן, למה לא ליספי לי כיון דלפי דעתו היתר הוא ואוכל בעצמו, ויודע דמאן דאוסר טועה בהלכה הוא, ולא שייך כאן לומר דמ"מ האי דאוסר שווי' אנפשי' חד"א דהא לאו מטעם חומרא אנפשי' קאסר, אלא משום דסובר שהדין כן, ואם חזרו החולק ומתיר, יודע דחזרו טעה דין, למה לא יאכיל אותו מזה, אבל לפי האמור נחא כיון דבכל הלכות כאלו הכל חלוי בהסכמת חכמים, ואין כאן אמת מוחלט, כל זמן שלא נתקבל ההלכה להורות כן או כן, אם האוסר אוכל ממה שאסור מכשול הוא בידו, ועיין מה שכתב בזה בשמעתי דף ו' ע"א ודו"ק.

הקדמה ב'. המרדכי ז"ל הקשה איך הולכין בסנהדרין אחר הרוב הא כל דין ודין קבוע בפ"ע הוא וקבוע כמעמ"ד, ומירץ דאין אנו דנין על הגופים, אלא על הדיבור היוצא מהם והוא ניד עכתוד"ק הקושי' כמו התירוף גם שניהם צריכין ביאור דלכאור' הקושי' אינה מובנת, דהרי אף אמרינן דהדין עם הרוב וממילא המיעוט כמאן דליחא דמי, וכמש"כ החוס' רש המית שהבאתי לעיל, ואין זה דומה לט' חיות דליכא למימר דהמיעוט כמאן דליחא, כיון דניכר ועומד במקומו, אבל כוונתו על מה שכתבנו באות הקדום, דכל זמן שלא עמדו למנין הרי שני הדעות שוות הן, ושניהם יכולים להיות אמת הסבמי, והכל חלוי בהכרעה, אם ייה' הרוב לכאן או לכאן, ולכן שפיר קא קשי' לי איך יקופח המיעוט מן הרוב כיון דכל אור"א קביע הוא ועומד על דעתו שהוא האמת לפי דעתו, ולא מצי לדחותו רק ע"י ביטול כי לולי זאת באמת הוא האמת וכמש"כ באות הקדום. אבל התירוף ע"י הוא דהא דרוב לא מהני לבטל הקבוע היינו דוקא רוב המורף מקביעות הרבה כמו בט' חיות, דזאת אנו יודעים דלא לקח רק מאחת מהם, ויכול להיות מן הטרפה כמו מן הכשרה, דלגבי כל אחת עומדת הטרפה נגדה ומה מאמר צירוף כל הכשרות הוא רוב נגד הטרפה, ע"י נשיב מי נרפס יחד, הלא רק באחת מן החיות לקח ואם לא הי' חילוק בכשרות ציניהם, היחה כל אחת נכנסת בספק שמה בה לקח, אבל אם אפילו בשתי חיות אחת טרפה ואחת כשרה, והכשרה מוכרת כפלים מן הטרפה, בזה ודאי הי' אוליין בת"ר לומר דמסתמא מכשרה לקח כרוב הלוקחין, משום דהאי רוב אינו מורף מקבועות רבות, ועיין ציו"ד סימן ק"י בפ"ת אות ב' שהביא דברי הנוצ"ם אור"ח סי' ע"א דמסתפק בזה, אי בכהג"ו נמי אמרינן קבוע כמחנה על מחנה דמי, או אוליין בת"ר, ומה דספק אצל הנוצ"ם ז"ל אצלי הוא ברור דלא שייך בזה קבוע, ויש להביא רא"י לזה מסוגי' דרוב וקרוב צ"ב דף כ"ג ע"ב דאיני שם מחיב ר' ועירא, והי' העיר הקרובה אל החלל, ואע"ג דאיכא אחרייתא דנפישא מינה, ויש להעיר למה לא פריך משאר עיירות כולן, דהו רוב נגד העיר הקרובה, ולא הי' לחייב העיר הקרובה כנגד רוב העיירות, אלא יציאו כולם יחד דהיינו כל המדינה, וע"כ לומר דהא לא קשי' לי, משום דכל עיר ועיר קבוע, ואנו מסופקים

מאיו

לחולה בשר המת, נבלה מאוסה המושלכת לאשפה לכלבים טרם שיתנו לו טבל שלא נתקן, וכל המתעקש בזה הוא משפיל כבוד התורה, וגורם שיאמרו עלינו עם טפש ונבל חמור עם חכם וגבון ודו"ק הטב.

אות ג'

בלל גדול צידנו דכל האיסורים בטלים ברוב, חד בתרי ואפי' לאדם אחד ולאכול כל ג' החתיכות צ"א מותר מה"ת. ועיין בפתיחה על חערובות לפרמ"ג ז"ל, דחקר מנ"ל לחז"ל חידוש דין זה, הלא מקרא דארל"ה, דמיני' ילפינן דאוליין בכה"ת בתר רובא, לא נשמע דחד בתרי בטל, כי בסנהדרין אוליין בתר רוב דעות, משום דמסתמא הדין עם הרוב, ומינה דה"ה דיש לסמוך על כל דפריש מרובא פריש גם באיסורין, דגם בהאי דאנו מסופקין עליו אם הוא מן האסור או מן המותר, אם הרוב היתר אמרינן דגם האי שאנו דנין עליו מן הרוב הוא, אבל בנחערב חתיכה חלב בשני חתיכות שומן לומר דנתהפך החלב לשומן להיות מותר כמותו הא מנ"ל עיי"ש. ולכאור' הי' מקום לומר דהיתר ביטול חד בתרי דומה להיתר דשלכדה"י שכתבנו למעלה, דכיון דהוא מלמא דלא שכיח שזדמן אכילה כזו, לכן לא קפיד רחמנא על אכילה כזו, וכן חערובות דלכטל לכחילה אסור מה"ת כמו שהעלה הנוצ"ם יו"ד סימן מ"ה, וכאשר נדבר מזה עוד לפנינו, ודרך הדמנות הרי הוא לא שכיח, לכן אמרי' דדוקא בעינא אסרה התורה אצל בחערובות לא, אלא דקשה לומר דבר שלא נזכר כלל, דחז"ל מפרשים כל הני לאווי איסורא אכילה דקרא, דבעינא קאמר לא תאכל חזיר, אבל בחערובות לא, ולא עוד אלא דא"כ למה בחערובות אינו מינו אסור בלא טעכ"ע דאורייתא, וכיזית תוך כדי אכילת פרס, אפילו מלקוח וכרת איכא, ואי היתר חד בתרי אסברה הנ"ל בניו מ"ש מצ"מ ממין בשא"מ, ולכן צריכין אנו למשכנא נפשאנא, כדי למנא דעת קדושים מאין יא' לחז"ל היתר זה דביטול חד בתרי ואע"פ ואומר כי ד' הטובה עלי.

הקדמה א'. הנה הביאו האחרונים בשם הגאון מהו' משולם טיסמניטץ ז"ל בטעמא דהא מילמא, דהרי בסנהדרין בעינן רובא מתוך כולו כידוע, וגם המיעוט צריכין לחתום הפסק כדי שיצא מתוך כולן, וע"כ משום דדעת המועטים בטל ברובא, ואולי שלזה כיונו ג"כ החוס' בריש פ' המינה, במה שכתבו, דהמיעוט סנהדרין כמאן דליחא דמי, עיי"ש עכתוד"ק אלא דלפע"ד לא הואיל בזה כלום, דסכ"ס אין כאן איסור ברור דאו חייב או זכאי, ולכן מכריחים את המיעוט שישכימו אל הרוב, אבל עדיין אין ללמוד מכאן לבטל איסור ברור חד בתרי, ולומר נהפוך איסור להיות היתר לכן צריכין אנו להוסיף מיה' ולהוסיף קמחא כדי להעמיד תירוף זה.

ודע כי אמת מוחלט אין לנו וזאת התורה שכתב שנתקרה לנו ממש מפי הגבורה, אבל כל מה שדרשו וחדשו החכמים בכל דור ודור, אשר מחויבים אנו לשמוע ולעשות כמוותם, אין זה אמת מוחלט אלא הסבמי, עד שיש כח ביד חכמים הבאים אח"כ לסתור את דבריהם, וכאשר הארכתי בזה בהקדמה עיי"ש, וא"כ הוא במושגצ"פ בכללה מכש"כ בכל פרט ופרט שהצ"ד